

Азбука керівника гуртка

Розвиток сучасної освіти вимагає кардинальних змін у роботі позашкільного закладу. Головною умовою цих змін має стати інноваційне поле діяльності закладу та колектив компетентних педагогів-дослідників.

Українські науковці запропонували логічну формулу визначення професійної педагогічної компетентності:

Компетентність = знання (фахові знання, науковість, міцність, системність) + **досвід** (діяльність, використання знань у нестандартних ситуаціях) + **особистісні якості** (ціннісні установки, потреба в знаннях, мотивація діяльності та вихід на формування життєвих компетенцій дітей).

Специфіка діяльності позашкільного закладу вимагає від педагогів постійного творчого пошуку, самовдосконалення для компетентного супроводження особистісного зростання інтересу вихованців до навчання улюбленою справою, самореалізації їхніх інтелектуальних і творчих сил, професійного самовизначення. **Педагогічна місія позашкільного закладу є особливою – знайти способи переконати дитину, яка прийшла туди навчатися, що вона неповторна й талановита.** Успіх на цьому шляху визначає наявність у педагогів-позашкільників певних особистісних та професійних якостей, творчого мислення, прагнення до духовного збагачення. Педагог позашкільної освіти передає своїм вихованцям не просто знання, а своє ставлення до улюбленої справи, своє переконання і захопленість нею.

Педагог – позашкільник - професія особлива, вона потребує щоденної постійної самоосвіти і самовдосконалення. І якщо ви, шановні колеги, саме на вище вказані аспекти будете звертати свою увагу, то і само собою зрозумілим буде підвищуватися ваш інтелект і рівень загальної культури, а погляд і посмішка будуть доброзичливими і щирими, і все, що ви

будете говорити, робити викликатиме у ваших вихованців довіру і бажання наслідувати вас.

Кожна дитина - гарна, талановита. І коли вона прийшла до нас, до центру - має досягти успіху. І не обов'язково перші місця в конкурсах, хоча це теж важливо. Прийшовши до нас, вона має відчувати себе «своєю», частинкою великої, дружної, позитивної родини незалежно від того, з якого середовища вона походить. **А завдання керівника - якомога більше пізнати кожного учня.** За можливістю та необхідністю корегувати стосунки дитини та батьків, дитини й учителів, дитини та ровесників, учити дитину відвертості, адекватній поведінці, незалежно від виду занять (танці чи різьблення по дереву).

Адже кожна дитина по-своєму «красива» чи може стати «красивою». Необхідно тільки бачити і належно оцінювати цю красу. Не менш важливо, ніж уміти робити наукові відкриття, бути Професіоналом своєї справи!

Кодекс педагога – позашкільника

1. Гурток – це родина.
2. Піклуватися про здоров'я дитини – про здоров'я нації.
3. Віддай дітям частину своєї душі.
4. Допоможи дитині самоствердитися.
5. Дав слово – дотримуйся його.
6. Перед тим, щоб щось зробити чи сказати, поміркуйте: до чого це привезде.
7. Залиш свій слід у душі дитини.

12 порад молодим керівникам гуртків

1. Знайдіть свій внутрішній голос, прислухайтеся до нього і чітко сформулюйте.
2. Реагуйте діями на дії і щодо дії.

3. Розвивайте сприйнятливую до ризику ментальність, ментальність (від [лат. mens](#) — пов'язаний з духом, духовністю) — спосіб мислення, загальна духовна налаштованість, установка індивіда або соціальної групи.
4. Довіряйте процесові так само, як і людям.
5. Поважайте цілісність особистості, працюючи з іншими.
6. Прагніть працювати з колегами.
7. Шукайте різноманітності, уникайте хуторянства.
8. Перегляньте свою роль, щоб вона не обмежувалася класною кімнатою.
9. Урівноважуйте роботу і життя.
10. Спонукайте директорів та інших керівників до розвитку інтерактивного професіоналізму і підтримуйте їх у цьому.
11. Прагніть до неперервного вдосконалення і вічного навчання.
12. Стежте за зв'язком між вашим розвитком і розвитком вихованців та постійно посилюйте його.

Правила педагогічної гігієни, які сприяють кращому засвоєнню матеріалу вихованцями.

- Йди на заняття з радістю, з заняття — з приємною втомою.
- Пам'ятай, що поганий лікар може забрати життя, поганий педагог — спопелити душу.
- Приходити на заняття підготовленим означає точно знати для чого прийшов, куди прийшов, що будеш робити й чи буде комусь від цього добре.
- Необхідно вести заняття так, щоб кожний вихованець із початку до кінця заняття був зайнятий справою.
- Захоплюйте вихованців цікавим змістом матеріалу, розумовою напругою, допомагайте слабким повірити у свої сили. Тримайте в полі зору усю групу. Запобігайте спробі порушити робочий порядок, проводьте інструктажі з ОП та ТБ.

➤ Звертайтеся трохи частіше з проханням, запитаннями до тих, хто може зайнятися на занятті іншою справою.

➤ Дайте вказівки вихованцю, над чим варто працювати, перевірте виконання даного завдання. Це буде привчати до дисциплінованої праці. Вихованець буде звикати до того, що вказівки керівника гуртка треба виконувати обов'язково.

➤ Закінчуйте заняття загальною оцінкою. Оцінюйте вихованців за старанність. Подякуйте усій групі й окремим вихованцям. Нехай вихованці відчують почуття задоволеності від результатів праці на занятті.

➤ Припиняйте заняття на перерву. Нагадуйте про обов'язки чергового.

➤ Утримуйтеся від зайвих зауважень.

➤ Не допускайте конфліктів із цілою групою, а якщо він виник, не зтягуйте його, шукайте розумні шляхи його розв'язування.

➤ Пам'ятайте: там, де є сумніви у правоті керівника гуртка, не кажучи про ті випадки, коли вина його безперечна, конфлікт повинен вирішуватись на користь учнів.

➤ Свідченням найбільшого успіху педагога є посмішка на обличчях дітей.

➤ Якщо ти вмієш звичайнісінький факт подати як відкриття і викликати подив і захват учнів, то можеш вважати, що половину справи вже зроблено.

І останньою сторінкою нашої азбуки керівника гуртка позашкільного закладу буде методика проведення заняття, адже сьогодення вимагає не просто планування й підготовки до заняття, а технологічного підходу, тобто чіткої, системної, логічної, науково обґрунтованої діяльності педагога. Пам'ятайте, що заняття – це насамперед результат творчості педагога.

Пам'ятка керівнику гуртка з методики проведення занять

Готуючись до кожного заняття, необхідно запам'ятати, що успіх забезпечується вибором правильної методики і раціональним використанням навчального часу, а також відповідною підготовленістю керівника гуртка. Заняття будь-якого гуртка (технічного, спортивного, художньо-естетичного тощо) відрізняються одне від одного тільки навчальним матеріалом. Структурно всі заняття будуються за одними і тими же принципами.

I. Організаційна частина

Викладач, починаючи заняття, повинен переконатися, що всі учні підготувались, готовий інструмент, наочні приладдя, технічне обладнання, форма одягу в інше. Зробивши перевірку учнів, керівник оголошує тему заняття, форму роботи (бесіда, лекція, практичне заняття тощо).

II. Актуалізація опорних знань

Ця частина заняття проводиться у формі перевірки завдання, опиту учнів, інформації нагадувань і інше, з використанням методів індивідуальної, колективної або самостійної роботи. Момент повторення необхідний для переходу до сповіщення нового матеріалу, його вивчення.

III. Вивчення нового матеріалу

При вивченні нового матеріалу однаково сприйняти форми: лекції, практичні вправи проблемного характеру, доповіді самих учнів тощо. Якщо використовуються доповіді самих учнів або практичні вправи, керівник також повинен зробити висновок, що узагальнює і конкретизує новий матеріал.

IV. Практичні вправи

Як самостійна частина заняття, практичні вправи індивідуального або колективного характеру переслідувань виготовлення наочних приладь, макетів, моделей (в технічних гуртках); удосконалення навиків, прийомів (в інших гуртках). Це може бути робота над моделлю, підготовка виставочних експонатів. Керівник гуртка так повинен продумати практичні вправи, щоб усі вихованці були охоплені роботою. Використовуючи систему

індивідуальних, колективних робіт, керівник гуртка повинен слідкувати за якісним виконанням всіх завдань, не порушенням технології і правил безпеки, дисципліною і порядком.

V. Підведення підсумків заняття

Заклучна частина заняття використовується керівником гуртка для підведення підсумків, узагальненням вивченого, для оцінки роботи окремих учнів, різних зауважень, визначення домашнього завдання тощо. На кожному занятті обов'язково присутні організаційна частина і підведення підсумків, при чому ці дві частини повинні бути мінімальні. Інші частини заняття можуть проходити в різній послідовності і займати різне положення в залежності від теми, мети і типу заняття. Інколи може бути головним повторення раніше вивченого матеріалу, інколи – практичні вправи, інколи – вивчення нового матеріалу. Керівник гуртка, готуючись до роботи, самостійно вибирає заняття, визначає роль кожного із структурних моментів. Всі вони повинні чітко проглядати в кожному занятті.

Поради керівникам гуртків при підготовці до заняття

1. Опрацюйте розділи програми, які треба вивчати на занятті.
2. Вивчіть матеріал цього розділу.
3. Проаналізуйте навчальний матеріал.
4. Сформулюйте мету заняття. Дайте відповідь на запитання, чого б ви хотіли досягти в результаті заняття.
5. Представте колектив групи, окремих вихованців, постарайтесь намітити їхній шлях до реалізації задач заняття.
6. Виберіть найбільш результативні методичні прийоми для даних вихованців.
7. Співставте обрані прийоми зі своїми можливостями, визначте свої дії на занятті.
8. Обміркуйте структуру заняття, його хід.
9. Зафіксуйте все підготовлене у плані або конспекті.

10. Повторіть про себе або вголос вузлові моменти плану.

11. Перевірте себе: а) які факти, загальні поняття повинні бути засвоєні на занятті;

б) яке вміння формуються на даному занятті;

в) які світоглядні поняття, моральні чи естетичні оцінки необхідно сформувати на даному занятті;

г) якого роду емоційну реакцію варто викликати в учнів при вивченні даного матеріалу.